

23.99x31.49	2/3	14 עמוד	גלובס - כותרת	13/08/2015	49200161-3
9848 די - 39848					

(איור: מירה פרידמן)

שוחט. ממוצע של 3,818 שקל

זיסקינד. ממוצע של 1,327 ש'

פלאוט. ממוצע של 2,089 ש'

המשפט המחוזי. בנוסף, תיקי מזונות רבים נגמרים בפשרות ובהסכמי גירושין וסכומי המזונות הנקבעים במסגרתם - ומאושרים על-ידי בתי המשפט - אינם חשופים לרוב לבחינה. בנוסף, סכסוכי גירושין רבים נסגרים במשרדי עורכי הדין בתחום, במיוחד אלה של העשירונים העליון, והם אינם חשופים לעין הציבור, וכך גם סכומי המזונות שנפסקים. עו"ד אמון אגסי, סמנכ"ל מוצרים משפטיים בחברת "חשבים", מסביר, כי "המזונות הוא בראש וראשונה, כלי עבודה לעורכי הדין העוסקים בדיני משפחה, אולם בעיני הוא גם כלי חברתי. עמלנו קשות על מנת להוציא את המוץ מהתבן, והתייחסנו רק לפסקי דין בהם הייתה קביעה חד-משמעית של מזונות, שניתן היה לחלץ את הכנסות ההורים, מספר הילדים ועוד פרמטרים חשובים".

עם זאת, עו"ד אגסי מוסיף: "הייתי שמח אם הנהלת בתי המשפט תאפשר גישה להרבה יותר פסקי דין, ואולי אפילו להסכמי גירושין, בכפוף לשמירת הפרטיות של בני הזוג והקטינים".

ראשית, הבדיקה בנוגע לסכומי המזונות הנפסקים על-ידי כל שופט נערכה רק בנוגע לשופטים שלפחות שבעה פסקי דין שלהם פורסמו. לפיכך, הבדיקה אינה כוללת את כל השופטים המכהנים כיום, ואף כוללת שופטים שכבר פרשו או שופטים שמונו לשפיטה בבית

כשמדובר בפסיקת מזונות לשני ילדים, השופט המכבבסכום הממוצע הגבוה ביותר הוא שאל שוחט מת"א עם 3,800 ש' / השופט יהודה גרניט נרשם כשופט עם הסכום הממוצע הנמוך ביותר - עם 2,700 שקל בממוצע

לחודש, וקיבלה מזונות ילדים בשיעור חודשי של 4,950 שקל.

כלי חברתי

בדיקת הנתונים בתיקי המזונות התאפשרה בעקבות כלי ייחודי שפותח והושק לאחרונה על-ידי "תקדין", המכונה ה"מזונות". כלי זה מאפשר למשתמש יכולת חיפוש מדויקת על בסיס ניתוח תוכן מקצועי ולא על בסיס חיפוש טקסטואלי, כפי שנהוג במאגרי החיפוש המשפטיים בדרך-כלל.

המשמעות של חיפוש כזה הוא הסכון של שעות חיפוש רבות, כיוון שהמחפש מכוון בדיוק לנתונים המקצועיים שהוא צריך למצוא ולא פועל בשיטת "פשיטינג", במסגרתה הוא כותב ביטוי שיכול להביא תוצאות המתאימות לצרכים שלו, אך גם תוצאות רבות אחרות. צוות עורכי הדין המטפלים בתוכן המאגר ניתח, כאמור, את כל פסקי הדין שניתנו בתחום המזונות בבתי המשפט לענייני משפחה, ומכאן הממצאים.

ואולם, כשבוחנים את הנתונים שנאספו, יש לקחת בחשבון מספר פרמטרים המשפיעים על התוצאות:

בת"א עם 3,800 שקל בממוצע; גם השופטת המנוחה טובה סיון (שהלכה לעולמה במפתיע לפני כשנה וחצי, בגיל 67), ממכנת בבדיקה כשופטת שפסקה סכום נכבד בעבור מזונות שני ילדים - בשיעור ממוצע של כ-4,100 שקל; השופט יהודה גרניט נרשם כשופט עם הסכום הממוצע הנמוך ביותר שנפסק בתיקי מזונות עבור שני ילדים - עם סכום של 2,700 שקל בממוצע בתיקים אלה. ואולם, יש לזכור כי הוא פרש מהשפיטה לפני שנים, ולכן הנתונים משקפים את הסכומים הנכונים לתקופה בה שפט. נתון מעניין נוסף שעלה בבדיקת "תקדין" הוא, כי סכום המזונות הגבוה ביותר שנפסק אי-פעם נפסק בבית המשפט לענייני משפחה בירושלים ב-2011, ועמד על 12,900 שקל. בתיק אחר, בפסק דין מ-2004, הייב ביהמ"ש אב - שנמצא בבדיקה במאגר "תקדין" כבעל ההכנסה הגבוה ביותר שנרשמה בתיקי המזונות, בסך 160 אלף שקלים בחודש - בתשלום מזונות בסך 11,600 שקלים בחודש לשני ילדיו. האם בעלת ההכנסה הגבוהה ביותר בפסיקות אלה השתכרה כ-21 אלף שקל

בבית המשפט לענייני משפחה בת"א, אך פרש מהשפיטה לפני שנים - עם 1,381 שקל לילד בממוצע.

כשמדובר בפסיקת מזונות לשני ילדים, השופט המכבבסכום הממוצע הגבוה ביותר הוא שאל שוחט המכהן בביהמ"ש לענייני משפחה

השופטים שידם הייתה הקפוצה ביותר הם אילתה זיסקינד מבית המשפט לענייני משפחה בירושלים - עם 1,327 ש' לילד בממוצע; ויהודה גרניט שכיהן בבית המשפט לענייני משפחה בת"א - עם 1,381 ש' לילד בממוצע

18.08x31	3/3	עמוד 15	גלובס - כותרת	13/08/2015	49200183-7
959848 - ד"ר					

מי השופט "הנדיב" ביותר בפסיקת מזונות?

שם השופט	מספר ילדים בפסק הדין	מספר פסקי דין	ממוצע מזונות	בית משפט שהוא מכהן
יהושע גייפמן	1	9	1614	כיהן בביהמ"ש למשפחה בת"א, וכיום במחוזי
שאול שוחט	1	9	1809	כיהן בביהמ"ש למשפחה בת"א, וכיום במחוזי
יהודה גרניט	1	9	1381	כיהן בביהמ"ש למשפחה בת"א, ופרש לפני מספר שנים
שפרה גליק	1	9	1605	מכהנת בביהמ"ש למשפחה החדרה
אסף זגורי	1	9	1768	מכהן בביהמ"ש למשפחה בנצרת ובטבריה
אילתה זיסקינד	1	8	1327	מכהנת בביהמ"ש למשפחה בירושלים
ורדה פלאוט	1	7	2069	כיהנה בביהמ"ש למשפחה בת"א, וכיום במחוזי
סארי גייסי	1	7	1829	כיהן בביהמ"ש למשפחה בנצרת, וכיום במחוזי
יהורם שקד	1	7	1498	מכהנת בביהמ"ש למשפחה בתל אביב
אסף זגורי	2	15	3796	מכהן בביהמ"ש למשפחה בנצרת ובטבריה
טובה סיוון	2	8	4114	כיהנה בביהמ"ש למשפחה בתל אביב, עד לפטירתה אשתקד
יהודה גרניט	2	8	2701	כיהן בביהמ"ש למשפחה בת"א, ופרש לפני מספר שנים
איתי כץ	2	8	2850	מכהנת בביהמ"ש למשפחה בירושלים
אלה מירז	2	8	3086	מכהנת בביהמ"ש למשפחה בחיפה
שאול שוחט	2	7	3816	כיהן בביהמ"ש למשפחה בת"א, וכיום במחוזי

"הערפל סביב המזונות רק הפך סמיך יותר"

מזונות ילדים. לא פוסקים יותר מ-3,500 שקל, גם כאשר המשפחה חיה ברמת מחיה גבוה מאוד מאוד. זה בלתי יתואר".

מזה שנים קוראים הורים, אקדמאים, עמותות שונות ועורכי דין בתחום דיני המשפחה להפכה בתחום פסיקת המזונות בישראל. הנושא נדון בהרחבה בכנסת, בימי עיון רבים ובוועדות שונות שהוקמו לאורך השנים. ב-2006 מינה שר המשפטים דאז, חיים רמון, את "ועדת שיפמן" לתת המלצות מקיפות בעניין מזונות הילדים, ובשלהי 2012 הגישה הוועדה את המלצותיה, שבבסיסן ההנחה כי שני ההורים יחדיו צריכים לשאת באחריות כלכלית משותפת על ילדיהם. בין היתר, בחנה הוועדה דרכים על מנת להגיע לאחידות בפסיקת המזונות וחלוקתם בין ההורים והעבירה המלצה מהפכנית, לפיה שיעור המזונות יחושב לפי גובה הכנסות שני ההורים ובאמצעות נוסחה כלכלית מובנית בחוק. ואולם, עד כה, לא קודמו המלצות הוועדה בחקיקה (בין היתר כיוון שחלקן פוגעות בסמכויות הנתונות לבתי הדין הרבניים כיום), והתחום נותר פרוץ כתמיד.

עו"ד אמוץ אגסי, ממנכ"ל מוצרים משפטיים בחברת "חשבים", סבור כי מצב זה, הגורם נזקים נוספים למתדיינים המצויים בהליך גירושין ולילדיהם, צריך להשתנות. "בנושא רגיש כמו זה, השאיפה צריכה להיות לכללים ברורים שמבטיחים את טובת הילד, קודם כל, וגם את יכולת ההורים להמשיך את חייהם לאחר רעידת האדמה שחוות המשפחה בהליך הגירושין. "כחלק מעבודת ההכנה שעשינו בהכנת הכלי של מזונות בתקדין", הלכתי לשמוע ביוני האחרון את המושב בכנס המחוזות של לשכת עורכי הדין באילת 'המהפכה השקטה בבית המשפט לענייני משפחה', שבכותרת המשנה נכתב בו 'בתקווה לפזר את הערפל סביב פסיקת המזונות'. לצערי, הערפל רק הפך סמיך יותר".

● אלה לויז'נירוב

דיין וולפנר מספרת על פסק דין שניתן לאחרונה על-ידי השופט שמואל בר יוסף, שבו הוטל על אב שהכנסותיו גבוהות מאוד, חיוב מזונות שאינו משקף את רמת החיים של המשפחה. "האם מרוויחה 18,500 שקל, הכנסות משכירות ומשכורת, והשופט סבור שההכנסות שלה עומדות על כ-22 אלף שקל. האב, הנתבע, הוא בעלים של חברות, שבאחת מהן יש 12.5 מיליון שקל, ובית המשפט קבע

"דבר אחד בטוח: פסיקת המזונות אינה משקפת את רמת החיים האמתית או את העלויות האמתיות של גידול ילדים, וככל שהאב מרוויח יותר והמשפחה יותר אמידה, כך הפער יותר גדול דווקא"

במפורש שאין צורך לעסוק ביכולותיו הכלכליות 'שאינן מוטלות בספק'. רק הדירה של בני-הזוג, הרשומה על שם האב בלבד, שווה כ-12 מיליון שקל. כמה מזונות היינו מצפים שיפסקו? "בית המשפט שקבע שברור שרמת החיים של הקטינים הייתה גבוהה, אך פסק 3,080 שקל לחודש לכל ילד, וכל עוד הצדדים גרים יחד, הסכום יעמוד על 2,200 שקל לילד. זה אב שהיכולת שלו הכלכלית לא מוגבלת. אלה פסקי הדין של

בבתי המשפט לענייני משפחה קיימת נוסחה בסיסית, בלתי כתובה, לפיה סכומי המינימום המשולמים כמזונות לילד אחר נעים בין 1,250 שקל ל-1,350 שקל לילד, בתוספת אחוז מסוים מהוצאות שגר דירה או המשכנתא, וכן מחצית הוצאות רפואיות חריגות ומחצית מהוצאות חינוך. הכלל הבלתי כתוב הזה המנחה את השופטים בבואם לפסוק מזונות, נקבע בהלכות הפסוקות לאורך השנים ולא בחקיקה, ואף שהוא קיים, חוסר האחידות בפסיקות ברחבי הארץ בולט. כפי שעולה מהבדיקה שנערכה ב"תקדין", היעדר נוסחה ברורה ואחידה לחישוב דמי מזונות מביא לחוסר שוויוניות בין המתדיינים בפני שופטים שונים, חוסר ודאות באשר לסכום המזונות הצפוי וריבוי הליכים משפטיים הפוגעים בקטינים וגורמים לעומס על בתי המשפט.

תקרה של 3,500 שקל

עו"ד רות דיין וולפנר, מומחית בדיני משפחה וירושה, אומרת, כי "יש לחלוטין חוסר אחידות בפסיקת מזונות, והוא בא לידי ביטוי לא רק בין שופט לשופט, אלא גם בין פסיקה לפסיקה של אותו שופט. הדברים הם עד כדי לא ברורים, עד שאנחנו לא באמת יכולים לומר ללקוח מה צפוי לו. דבר אחד בטוח: פסיקת המזונות אינה משקפת את רמת החיים האמתית או את העלויות האמתיות של גידול ילדים, וככל שהאב מרוויח יותר והמשפחה יותר אמידה, כך הפער יותר גדול דווקא".

עוד מוסיפה דיין וולפנר כי "כמעט שלא מוצאים פסיקה שעולה על 3,000 שקל מזונות לילד, גם כאשר הכנסתו של האב היא בגובה של עשרות אלפי שקלים לחודש, שברור ששימשו במלואם את התא המשפחתי. כך, למשל, אב שמרוויח 35 אלף שקל בחודש, וצריך לשלם 7,000 שקל מזונות לשני ילדיו, ברור שהוא יוצא נשכר בפסיקת מזונות. אין ספק שיש בעיה מאוד קשה בתחום".

27.09x30.82	1/3	14	עמוד	גלובס - כותרת	13/08/2015	49200208-5
פסקי די - 39848						

פסיקת מזונות: פערים של אלפי שקלים בחודש בין בתי המשפט ברחבי הארץ

צוות המשפטנים של אתר "תקדין" בדק 2,665 תיקי מזונות, ואת הגורמים המשפיעים על גובה המזונות, בהם הכנסות האב והאם, מספר הילדים וגילם והיקף המשמורת • הסכום הגבוה ביותר: 2,069 שקלים לילד אחד; הסכום הנמוך ביותר: 1,327 שקלים לילד אחד אלה לויז'ניריב, "חדשות", עמ' 14-15

בדיקה: פערים גדולים בין בתי המשפט בפסיקת המזונות

מתגרש? מי השופטים שיכניסו יד עמוקה לכיסך?

גירושיין אינם תהליך קל וסכום המזונות הוא אחד מסלעי המחלוקת המורכבים בין בני-הזוג הנפרדים • צוות המשפטנים של אתר "תקדין" מבית חשבים בדק 2,665 תיקי מזונות, ואת הגורמים המשפיעים על גובה המזונות הנפסק, בהם הכנסות האב והאם, מספר הילדים וגילם והיקף המשמורת • ואולם, מתברר כי חשוב גם לדעת אצל מי להתגרש - זהות השופט משפיעה באופן ברור על היקף המזונות הנפסקים והפערים בין השופטים השונים ובתי המשפט ברחבי הארץ עומדים על מאות שקלים בחודש / אלה לויז'ניריב

ממוצע המזונות שנפסקו לילד, ולא לתיק (ובו לעתים תביעת מזונות עבור מספר ילדים), בית המשפט המוביל בסכום המזונות הממוצע הגבוה ביותר הוא בית המשפט לענייני משפחה בנצרת - שם עומד הסכום על 1,803 שקלים לילד; ממוצע המזונות הנמוך ביותר לילד נרשם בבית המשפט לענייני משפחה בבאר שבע, ועמד על 1,151 שקל.

שיא המזונות: שקל 12,900

פילוח נוסף שנערך, בהן את סכום המזונות שפוסק כל שופט עבור ילד אחד, וכן עבור שני ילדים, ונמצא, כי השופט שהייתה "הגדירה" ביותר בפסיקת מזונות עבור ילד אחד היא ורדה פלאוט, שכינה בעבר בבית המשפט לענייני משפחה בת"א, אך כיום מכהנת כשופטת בבית המשפט המחוזי - עם סכום מזונות ממוצע של כ-2,000 שקל לילד. השופטים שידם הייתה הקפוצה ביותר בעת פסיקת מזונות לילד אחד, עליפי הבדיקה, הם: אילנה זיסקינד המכהנת בבית המשפט לענייני משפחה בירושלים - עם 1,327 שקל לילד בממוצע; ויהודה גרניט שכהן בעבר

את גובה המזונות שיפסקו, וביניהם מקצוע והכנסות האב והאם, מספר הילדים וגילם, מי ההורה המשמורן והיקף המשמורת, זכאות של מי מההורים לדמי ביטוח לאומי, הערכאה שבה נדון התיק, זהות השופט ונתונים נוספים. סכומי המזונות שנפסקו בתיקים שנבחנו כוללים את הצרכים הבסיסיים של הילדים, לרבות תשלומים לגנים ובתי הספר, חוגים עד סכום סביר, אוכל, ביגוד והנעלה, הוצאות רפואיות בסיסיות, אך אינם כוללים הוצאות מיוחדות, בהן קייטנות בקיץ (במקרים מסוימים), טיפול פסיכולוגי כשנדרש, חוגים מיוחדים בסכומים גבוהים, מסיבות מיוחדות (בר/בת מצווה), הוצאות רפואיות חריגות, טיפולי שיניים מיוחדים ועוד. לאחר ניתוח כל הפרמטרים הללו, נמצא כי בית המשפט שבו נדונו הכי הרבה תביעות בנושא מזונות הינו בית המשפט לענייני משפחה בת"א, עם 180 מקרים. ממוצע המזונות שנפסק בתל אביב עמד על 3,030 שקל; לעומת זאת, בחיפה נמצאו רק 25 מקרים, עם ממוצע מזונות של 2,891 שקל. עם זאת, כשבוחנו את

יטוי מוכר בעולמם של המתגרשים אומר ש"צריך לדעת עם מי להתחזק, אבל עוד יותר חשוב לדעת ממי להתגרש?". כעת, מסתבר, יש לומר, כי "צריך לדעת איפה להתגרש" או ליתר דיוק: איפה להגיש תביעת מזונות. מבדיקה שערך עבור "גלובס" צוות המשפטנים של אתר "תקדין" עולה, כי קיימים הבדלים משמעותיים בין סכומי מזונות הילדים שנפסקים בבתי המשפט השונים - שמגיעים לעתים לאלפי שקלים בחודש. כך, נמצא בבדיקה, כי שופטי בית המשפט לענייני משפחה בכפר סבא הם "הנדיבים ביותר" בפסיקת מזונות ילדים - עם שיעור ממוצע של 4,241 שקל לתיק; מנגד, בחדרה עומד שיעור המזונות הממוצע על סך של 2,562 שקלים לתיק, ומהווה את שיעור המזונות הממוצע הנמוך ביותר בקרב בתי המשפט לענייני משפחה בישראל. צוות המשפטנים של אתר "תקדין" מבית חשבים אסף את כל פסקי הדין הקיימים במאגר "תקדין", המונה 2,665 תיקים בנושאי מזונות, וערך ניתוח יסודי של הנתונים המוזכרים בפסקי הדין ככאלה המכריעים

